

STRANDSKYDDSTILLSYN I TRELLEBORGS KOMMUN

1 Bakgrund

På 1950-talet tillkom strandskyddet med syftet att förhindra en överexploatering av våra stränder samt att bevara allmänhetens tillgång till dessa. År 1994 utvidgades lagen för att även skydda växt- och djurliv för att även bevara den biologiska mångfalden.

Generellt sett gäller strandskyddet 100 meter¹ från strandkanten både upp på land och ut i vattnet. I vissa områden, till exempel tätorter, är strandskyddet borttaget och i andra områden, till exempel områden med högt naturvärde, kan Länsstyrelsen utvidga strandskyddet upp till 300 meter för att tillgodose strandskyddets syfte.

Inom strandskyddat område är det förbjudet att vidta vissa åtgärder. Detta kan till exempel vara att bygga något eller utföra grävningsarbete men också att ta bort vegetation eller att plantera något som inte växer naturligt i området. För att få lov att påverka ett strandskyddsområde, till exempel på något av ovan nämnda sätt, krävs en dispens som kan ges av kommunen. Detta kräver dock särskilda skäl samt att syftet med strandskyddet inte påverkas på ett negativt sätt. Dessa särskilda skäl kan till exempel vara att området redan är ianspråktaget som tomtmark, att området är avskilt från stranden av till exempel en större väg eller att området behövs för en anläggning som måste ligga vid havet. Är området i fråga beläget inom till exempel ett naturreservat eller Natura2000-område är det Länsstyrelsen som fattar beslut om dispens.

Från och med den 1 juli 2009 gäller nya strandskyddsregler som bland annat innebär att huvudansvaret för tillsyn av strandskydd ligger på kommunerna. Miljöförvaltningen i Trelleborgs kommun har därför under sommaren 2010 gjort en tillsyn längs kusten för att få en generell uppfattning om utbredningen av överträdelser på strandskyddade områden.

2 Metod och avgränsning

Tillsynen har gjorts längs kusten i hela Trelleborgs kommun från Fredshög i väster till Skateholm i öster, vilket motsvarar en sträcka på cirka 3 mil. Då strandskyddet är borttaget i stadskärnan och då tillsynen av naturreservat, som tidigare nämnts, ligger på Länsstyrelsen har dessa områden inte inventerats. Naturreservaten i fråga är Dalköpinge ängar i Dalköpinge, Beddinge strandhed i Beddingestrand och Fårabackarna i Skateholm. Områdena kring kommunens större vattendrag är också exkluderade då en tillsyn är gjord där sedan tidigare.

Överträdelserna kategoriserades enligt följande:

- Anordningar: Bryggor, trappor, möbler etc.
- Åtgärder: Grävarbete, borttagning/plantering av buskar/träd etc.
- Avfall: Trädgårdsavfall, ris, jord-/stenhögar etc.
- Avgränsning: Staket, stora stenar etc.
- Gräsklippning klass 1: Längs med staket, gångar etc.
- Gräsklippning klass 2: Utökning av trädgård, större områden etc.

Påträffade överträdelser dokumenterades i fastighetskartor och fördes sedan in i GIS-programmet (Geografiska Informationssystem) ArcGIS för illustration av den geografiska utbredningen.

---

¹ Strandskyddsgränsen är dock ingen rak, heldragen linje utan är oftast dragen runt detaljplaner och tomtavgränsningar.

3 Resultat

3.1 Överträdelser

Antalet överträdelser indelade efter kategori visas i *Tabell 1*.

Tabell 1: Överträdelser

Kategori	Antal
Gräsklippning klass 2	66
Anordningar	53
Avfall	36
Avgränsning	35
Gräsklippning klass 1	17
Åtgärder	14
TOTALT	221

Överträdelserna är dokumenterade på totalt 153 stycken fastigheter, det vill säga att en fastighet kan ha fler än en överträdelse kopplad till sig.

3.2 Utbredning

Generellt sett är det tre stråk längs kusten som har flest överträdelser; Östra stranden, Gislövs läge till Västra Torp samt Smygehamn till Beddingestrand.

Som *Tabell 1* visar är kategorierna gräsklippning klass 2 samt anordningar de vanligaste typerna av överträdelser följt av kategorierna avfall och avgränsning.

Den vanligast förekommande överträdelserna, gräsklippning klass 2, har högst frekvens mellan Gislövs läge och Smygehamn, men förekommer även sporadiskt längs Östra stranden. Nästkommande kategori, anordningar, är mer begränsat till sträckan Böste – Beddingestrand, med en ökande frekvens österut.

Kategorierna avfall och avgränsning är relativt lika i förekommande, men skiljer sig något utbredningsmässigt. Kategorin avfall är främst koncentrerad till Beddingestrand men förekommer även sporadiskt från Gislövs läge ut till Smygehamn, medan kategorin avgränsning är relativt jämt utbredd från Östra stranden ända ut till Skateholm.

De två sista kategorierna, gräsklippning klass 1 och åtgärder, är båda relativt jämt utspridda från Östra stranden ut till Beddingestrand.

Sträckan mellan Väster jär och Fredshög är relativt fri från överträdelser så när som på enskilda fall från Tivolihuset ut till Skåre hamn.

4 Diskussion

Det är inte utan anledning som vissa sträckor längs kusten har högre frekvens av överträdelser än andra. Det finns en stark korrelation mellan överträdelser och bebyggelse, vilket till exempel är en anledning till att sträckan Väster jär – Fredshög är relativt fri från överträdelser då andelen naturvårdsområde här är större än andelen bebyggt område. Den största delen av kommunens kustnära fastigheter ligger alltså öster om själva staden, där resultaten av inventeringen även visar att antalet överträdelser är som högst.

Strandskyddet har, som tidigare nämnts, två syften: att bevara allmänhetens tillgång till stränderna samt att skydda växt- och djurliv. Att klippa gräs med gräsklippare på strandskyddat område är vanligt förekommande och strider mot strandskyddets båda syften. För det första har växt- och djurliv ingen chans för återhämtning när gräset klipps så kort. För det andra får gräsklippningen en privatiserande effekt; allmänheten får känslan av att göra intrång på mark som de egentligen har all rätt att beträda. Vill man som fastighetsägare underhålla gräset på sin fastighet är det däremot tillåtet att slått en till två gånger om året.

När det gäller anordningar, som till stor del utgörs av utemöbler, så är det främst syftet om allmänhetens tillgång till stränderna som tas i beaktning. Trots att tanken med att placera ut sina möbler på stranden om somrarna inte är kopplad till att vilja mota bort förbipasserande, är risken ändå överhängande att effekten blir sådan.

Trelleborgs kommun utgörs till 86% av åkermark. Detta innebär att det finns få ställen för allmänheten att vandra fritt på. Bortsett från några mindre skogsområden i den norra delen av kommunen är alltså stranden ett av de få öppna och strövarvänliga områden vi faktiskt har.

Många gånger grundas agerande och överträdelser ur brist på kunskap. Därför måste Trelleborgs kommun ta på sig ansvaret att nå ut med väsentlig information till fastighetsägare så att våra stränder bevaras för växt- och djurliv samt att tillgången säkras för kommande generationer.

5 Uppföljning

Uppföljning av eventuella ärenden kommer att göras av miljönämnden.

Läs mer

Naturvårdsverket: *"Strandskydd – en vägledning för planering och prövning"*
<http://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/978-91-620-0162-9.pdf>

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Boel Hedgren